

ת"ד 9022/08/14 - מדינת ישראל נגד אברהם מסס

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 14-08-2022 מדינת ישראל נ' מסס
לפני כבוד השופט דן סעדון

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוז רועי בראון
המואשימה
נגד
אברהם מסס
ע"י ב"כ עוז חורש
הנאשמים

הכרעת דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום מתוקן המיחס לו עבירה של נהיגה בחוסר זהירות הגורמת חבלות של ממש, בנגד לתקנה 21 (ג) לתקנת בקשר עם סעיף 38 (3) לפקודת התעבורה. על פי עובדות כתב האישום נהג הנאשם ברכב ביום 31.5.14 ברחוב נבו בהרצליה מדרום לצפון, הגיע לכיכר והתקרב לצומת עם רחוב בן ציון. ברחוב נבו, סמוך להצטלבות עם הכביש, מסומן מעבר חצייה להולכי רגל. אותה שעה רכבה על אופניים חשמליים המערבית, ילידת 1997, ממערב למזרח (משמאל לימין כיוון נסיעת הנאשם). הנאשם לא שם ליבו למעורבת שחצתה את מעבר החצייה ברכיבה, פגע בה וגרם לה חבלות של ממש (דימום בראש, שברים בגולגולת, דם סביב גזע המוח). בעקבות הפגיעה הורדמה המערבית והונשמה והועברה לשיקום בבית לינשטיין.

2. הנאשם הוודה במרבית פרטי העובדה של האירוע אך כפר באחריותו לתאונה. הוא טען כי לא היה יכול להבחין במעורבת מבעוד מועד שכן היא הייתה גלויה על מעבר החצייה פחות משנה. עוד טען כי לא הוא שנרג בקלות ראש (כניסתו של כתב האישום בעת המענה) אלא המערבית.

3. על מנת להבין את טענות הצדדים ואת ההכרעה יש להבהיר תחילת את מבנה זירת התאונה. זירת התאונה כוללת כיכר - מעגל תנועה - וسطح הפרדה ברחוב 9 מ' המחלק את הדרך לשני כבישים נפרדים. כל כביש הוא חד סטרוי. במקום סומן מעבר חצייה להולכי רגל המופרד על ידי שטח ההפרדה. מעבר החצייה בו אירעה התאונה יקונה "מעבר החצייה הצפון המזרחי". מעבר החצייה الآخر יקונה "מעבר החצייה הצפון מערבי". אין חולק, והדבר עולה מסרטון הוידאו שצולם, כי עבר לתאונה רכבה המעורבת על אופניים חשמליים, ללא עצירה או האטה, מעבר החצייה הצפון המערבי עבר לשטח ההפרדה ומשם למעבר החצייה הצפון מזרחי בו אירעה התאונה.

4. במסגרת פרשת התביעה העידו מספר עדים. שני העדים המרכזיים הם בוחן התנוועה יוסי ירקוני (להלן: "הבחן") ומר ליאור נווה. הבחן הגיע לזרת התאונה, ביצע עבודת בוחנות לרבות שחזור של התאונה, ערך דוח בוחן ותפס קובץ מצלמת אבטחה המראה את מהלך התאונה. ליאור נווה נסע בנתיב הימני בו נסעה הנואם עובר לתאונה, מאחורי רכבו של הנואם, והבחן במעורבת כשהיא חוצה ברכיבתה את מעבר הח齐יה הצפון המערבי ברכיבתה.

5. במסגרת פרשת ההגנה העידו הנואם ומומחה ההגנה אינג' גדי ייסמן (להלן: "**מומחה ההגנה**").

פרשת התביעה

6. העד המרכזי בפרש התביעה היה הבחן. הבחן הגיע למסקנה כי לנואם היה שדה ראייה פתוח לחולטיין לעבר המעורבת, כי המעורבת, מרגע ירידתה למעבר הח齐יה הצפון מערבי, הייתה גלויה לעיניו במשך 4 שניות תמיינות במהלך זה היה הנואם יכול וצריך להבחין בה ולנקוט בצעדים למניעת התאונה. משחזר שערכ הבחן (ת/3) עולה כי בהנחה והנאם נסעה ב מהירות 30 קמ"ש ואף 40 קמ"ש הייתה התאונה נמנעת. הבחן חילץ באופן חישובי את מהירות רכיבתה של המעורבת וקבע אותה על 18 קמ"ש. הוא ציין כי מדובר ב מהירות קרובה מאוד ל מהירות בה רכבה המעורבת עובר לתאונה (ע' 22 ש' 30-27).

7. עדת התביעה אישרה גנדמן העידה כי טיפלה במעורבת לאחר התאונה. היא צינה כי לא הבחינה בקסדה בזירה או על ראשה של המעורבת והוסיפה "**לפי הפגיעה שלה היה ברור לי שהיא לא חבשה קסדה**" (ע' 28 ש' 11-10).

8. עד התביעה ליאור נווה נסע עם רכבו מאחורי רכב הנואם בנתיב הימני. הנסעה הייתה ב מהירות סבירה ולא חריגה. לטענת העד "**קצת לאחר הכניסה לכיכר... ראייתי רוכבת אופניים צעירה... היה חצמה את מעבר הח齐יה של הנתיב הנגדי** (מעבר הח齐יה הצפון מערבי -ד.ס.). **לכיוון מעבר הח齐יה השני** (מעבר הח齐יה הצפון מזרחי -ד.ס.). **כשהתקרדתי בכיכר ראייתי שהרוכבת טיפה מאטה אבל לא מגיעה לעצירה מלאה,** ממשיכה להמשך הח齐יה. באותו שלב הבנתי שהרכב שלי (רכב הנואם -ד.ס.) לא מאט ולא שם לב שהיא ממשיכה בח齐יה. אני זוכר את עצמי אומר "הוא לא רואה אותה.." **לא ראייתי האטה שלו לפני הפגיעה בה**" (ע' 30 ש' 28-14; ההדגשות אין במקור). בחקירתו הנגדית תיקן העד את דבריו וציין כי "**אני לא יכול להגיד אם הייתה האטה**" (של המעורבת -ד.ס.) (ע' 31 ש' 4). העד הוסיף כי מהבעת פניה של המעורבת הבין כי היא הבחינה ברכבו של הנואם (ע' 33 ש' 24-23 וע' 27)

9. במסגרת פרשת ההגנה העידו הנואם ומומחה ההגנה. הנואם ציין כי בשום שלב לא הבחין בnochotta של המעורבת בכביש (ע' 38 ש' 25-23). הוא אישר כי דבר לא הפריע לשדה הראייה שלו וכי היה יום נאה ובהיר. לאחר שעומת הנואם בחקירה נגידית עם עדותו של מר ליאור נווה שנסע מאחורי רוכבו והעד כי הבחין במעורבת, טען הנואם כי הוא אינו מיחס חשיבות למה שתרחש בחלקו הצפון מערבי של מעבר הח齐יה אלא רק למה שתרחש בחלקו המזרחי של מעבר הח齐יה, בו נסע ואליו התקoon להגיע. לדבריו: "**קודם כל לא מעוניין אותי מה הולך שמאלה בכביש השני. מעוניין אותי מה קורה בכביש שני**" (ע' 40 ש' 21).

10. מומחה ההגנה טען כי הנואם היה יכול להבחין מבעוד מועד במעורבת רוכבת על אופניה אולם עובדה זו לא

חייבת את הנאשם - כנהוג סביר - לנ��וט כבר אז באמצעות זיהירות למניעת תאונה. זאת, הן בשל המרחק בין כלי הרכב והן בשל העובדה שהמעורבת רכבה במסלול נסיעה נגדי ("אני אומר ואני בטוח **שכל אחד מהנוכחים היה ממשיר לנסוע ולא ממשיר לעצור את כל התנועה בכלל** רוכב אופניים במסלול נגדי למרחק 20 מ' .." (ע' 43 ש' 13-15) ובהמשך " לדעתי אם וכאשר היה רואה את הולכת הרגל במסלול נגדי מרחק 20 מ' מציר הנסעה שלי אני סבור **שכל איש מן היישוב היה ממשיר בנסעה ולא עצר..**" (ע' 45 ש' 29-30). "ה הנאשם היה קרוב יותר. שדה הראייה היה פתוח ואם היה מסובב את הראש היה מבחין בה. גם אם היה רואה אותה מbehintו הוא היה יכול להמשיך לנסוע. האם נהג מן היישוב יכול לנחש **שמעירות נסיעת הרוכב היא 18 קמ"ש והוא נמצא מעבר חצייה שהוא אינו אחראי לו על פי חוק... נהג מן היישוב ימשיך לנסוע. כך אני הייתי נהג" (ע' 47 ש' 16-20))**

11. בסיכוןה טענה ההגנה כי יש לזכות את הנאשם על יסוד הטעמים הבאים או חלקם: **ראשית**, התרשלות המעורבת כה משמעותית וחריפה עד כי היא מנטקמת את הקשר הסיבתי בין התרשלות הנאשם, לבין התאונה. התרשלות המעורבת מתבטאת ברכיבה שלא כדי על אופניים חשמליים על מעבר חצייה המיועד להולכי רגל; אי חיבשת כסדה; רכיבה ב מהירות גבוהה ובלתי סבירה מבלתי לעצור או להאט את מהירות רכיבתה. **שנית**, פגעה ביכולת הנאשם להתגונן. ההגנה טוענת כי לא מן הנמנע כי האופניים עליהם רכבה המעורבת היו יכולים לפתח מהירות גבוהה הנעה בין 50-60 קמ"ש. האפשרות הטכנית לבדוק את האופניים ויכולים למנוע מן ההגנה וההijo צרכי להינות מחדל זה. **שלישית**, חובת הזהירות הקונקרטית של הנאשם כמה בנסיבות המקרה רק משוחחה לנאם כוונתה של המעורבת לחצות את מעבר החצייה הצפוני מזרחי. באותה נקודת זמן, כפי שיפורט מומחה ההגנה בחווות דעתו, לא היה הנאשם יכול למנוע את התאונה ללא קשר ל מהירות נסיעתו שכן זמן התגובה שלו היה ממושך מפרק הזמן שנדרש למעורבת לחצות את מעבר החצייה הצפוני מזרחי עד לאימפקט.

דין והכרעה

12. המחלוקת המרכזית ב מקרה זה נוגעת להיקפה של חובת הזהירות הקונקרטית שחייבת הנאשם, נהג רכב פרטי, לumarbat שרכיבת עובר לתאונה על אופניים חשמליים. מהכרעה בחלוקת זו נגזרת תשובה לשאלת מהו משך הזמן שעד לרשות הנאשם להגיב לסיכון שניבט מרכיבת המעורבת. קביעת פרק הזמן בו היה הנאשם יכול ואציר להגיב לסיכון תקבע אם מדובר בתאונה שנגה סביר וזהיר היה יכול למנוע אותה בתאונה נמנעת (כפי שגורסת המאשימה) או שמא מדובר בתאונה בלתי נמנעת (כפי שגורסים ההגנה ומומחה ההגנה). למען הסר ספק אצין כבר עתה כי לטעמי אופניים חשמליים מהווים כלי רכב לכל דבר ועניין. מטעם זה היה שגען בין רכיבת המעורבת לבין הולך רגל החוצה מעבר חצייה אינו במקומו.

13. זה יהיה סדר הדיון: בשלב הראשון אדון בטענות ההגנה הנוגעות בדבר קייפות הגנת הנאשם. בשלב השני אבחן קיומה של חובת זהירות מושגית וקונקרטית בין הנאשם לumarbat ואבחן מਮתי חלה על הנאשם חובה לנ��וט באמצעות זהירות למנוע את התאונה בנסיבות מקרה זה. בשלב השלישי ולאחר שקבעתי את היקפה של חובת הזהירות הקונקרטית אוסיף אבחן אם הנאשם הייתה אפשרות למנוע בנסיבות אמצעי זהירות סבירים את התאונה. לבסוף אדון בטענת ההגנה לפיה רשלנות המעורבת ניתקה את הקשר הסיבתי בין מעשי או מחדלו של הנאשם לבין התאונה ותוצאותיה.

פגיעה ביכולת הנאשם להגן

15. ההגנה טוענת כי מסירת האופנים לבדיקה קופча את הגנת הנאשם שכן לא מן הנמנע שאופנים אלה עשויים לפתח מהירות נסעה משמעותית הנעה בין 50-60 קמ"ש. דין טענה זו להידחות. ההגנה אינה טוענת כי המעורבת רכבה על אופניה במהלך המרבית ועל כן אין שום רלוונטיות לנטען זה להגנת הנאשם. הבדיקה קבועה כי מהירות רכיבתה של המעורבת עובר לתאונה הייתה 18 קמ"ש. הוא ציין כי מדובר באותו רגע מאוד ל מהירות המדוייקת. ההגנה לא חקרה על נטען זה. יתר על כן, ההגנה לא הסבירה כיצד מסירת אופני המעורבת לידי מביאה אותה להציג נתון מדוקדק יותר של מהירות רכיבת המעורבת עובר לתאונה.

חובה זהירות הקונקרטית של הנאשם בנסיבות המקרה

16. השאלה העיקרית בחלוקת במקרה זה נוגעת להיקפה של חובת זהירות הקונקרטית אותה חב הנאשם למעורבת רכבה על אופניים חשמליים. לא בכי הבחן בין חובת זהירות קונקרטית לחובות זהירות מושגית שכן גם ההגנה לא חקרה על קיומה של חובת זהירות מושגית אותה חב הנאשם ככלפי המעורבת. הלכה היא "בabit הכללי" חב נהג חובת זהירות כלפי משתמשים אחרים בדרך ובכללם הולי הרגל אשר נמצאים בתחום הסיכון של נהיגתו וענין זה אין כմובן נפקא מינה אם הנהג נושא קדימה או אחורה" (ד"נ 22/83 מדינת ישראל נ' חדירה, פ"ד לח (2) 285 (1984)). עוד נאמר בהקשר זה כי על נהג השולט "בכל בעל-כוח קטלני מוטלת האחוריות, הראשונה במעלה, לנוהג בזירות.." (בג"ץ 8150/13 כרנסטי נ' פרקליטות המדינה - המחלוקת הפלילית (6.8.14))

בעוד המשימה סבירה כי על הנאשם לנתקו אמצעי זהירות החל מן הרגע בו ירדת המעורבת למעבר הח齐יה הצפון מערבי והחלה בח齊יה (משר 4 שניות תמיות) שacz התאונה נמנעת (ת/3) סבירה ההגנה כי בשל המרחק בין המעורבת לנפטר והעובדת כי המעורבת רכבה במסלול נגדיו לזה של הנאשם חלה חובה זו רק מקום בו הוכחה לנפטר כי המעורבת מתכוונת לחצות את מעבר הח齊יה הצפון מזרחי ברכיבה שאז התאונה היא בלתי נמנעת.

17. נראה לי כי דוקא משומש לקבל את טיעוני ההגנה בדבר התנהלותה הרשלנית של המעורבת יש מקום להגוע למסקנה כי הנאשם, כנהג סביר, יכול וצריך היה לבדוק במעורבת כשהיא יורדת בנסעה רצופה מבני השפה למעבר הח齊יה הצפון מערבי לעבר שטח הפרדה ומשם למעבר הח齊יה הצפון מזרחי. לכל המאוחר היה על הנאשם לחתם דעתו לערובת והתנהלותה הרשלנית בעת שעלה על שטח הפרדה בדרך למעבר הח齊יה הצפון מזרחי ולהגיע לסיכון זה מבעוד מועד. אדגיש כי גם בהנחה והנפטר היה צריך להגיב לשיכון בעת עלייתה של המעורבת לשטח הפרדה בדרך למעבר הח齊יה הצפון מזרחי עדין עמד לרשות הנאשם פרק זמן שדי היה בו כדי למנוע את התאונה כפי שיפורט להלן.

18. מומחה ההגנה הסכים בעדו כי הנאשם יכול לבדוק במעורבת ללא קושי בעת שזו חצתה את מעבר הח齊יה הצפון מערבי וזאת על פי שדה הראייה במקום ("הוא היה יכול לראות, זה לפי שדה הראייה במקום") (ע' 43 ש' 10-13). גם העד ליאור נווה שנסע מאחוריו רכבו של הנאשם הבחן במעורבת חוצה ברכיבה את מעבר הח齊יה הצפון מערבי ועל כן המסקנה המתבקשת היא כי גם הנאשם היה יכול - ולטעמי צורך - לבדוק ללא כל קושי במעורבת

בעת שחצתה את מעבר החזיה הצפון מערבי או לכל המאוחר עם עלייתה לשטח הפרדה בדרך למעבר החזיה הצפון מזרחי.

מומחה ההגנה סבר כי יכולת הנאשם להבחן במערבות רוכבת במעבר החזיה הצפון מערבי לא חייבה אותו כבר אז לנקט אמצעים למניעת הסיכון. לדבריו : "שدة הראייה היה פתוח ואם היה מסובב את הראש הוא היה מבחין בה. גם אם הוא היה רואה אותה מבחןתו הוא יכול להמשיך לנוע. האם נהג מן היישוב יכול לנחש שמהירות נסיעת הרוכב היא 18 קמ"ש והוא נמצא במעבר חזיה שהוא אינו אחראי לו על פי חוק... נהג מן היישוב ימשיך לנוטע. כך אני הייתי נהוג" (ע' 47 ש' 20-16).

דעתנו. לטעמי כאשר רכב מבחין - או יכול להבחן - בכל רכב אחר הנע ב מהירות ובאופן רשלני או אף מסוכן עבר נקודה אליו מתקoon אף הוא להגיע, עליו לנקט מבעוד מועד באמצעים מתאימים כדי לקדם פניו סיכון בלתי סביר זה שם לא כן הוא עשוי להיחשב כמו שהתרשל.

הנואם היה יכול, ללא ספק, להבחן, כפי שהבחן העד מר ליאור נווה, במערבות החוצה ברכיבתה את מעבר החזיה הצפון מערבי ב מהירות בלתי סבירה, כשהיא לא חבושה קсадת בטיחות וכאשר היא רוכבת על אופניים במקום המיועד לחזיות הולכי רגל. נהג סביר המבחן בהתנהלות כזו מצד המעורבת היה יכול להבין כי מדובר ברכבת אופניים שהתנהלותה רשלנית ואולי אף מסוכנת. מכיוון שהמעורבת רכבה ב מהירות לאוילו כיוון אליו כיוון הנואם להגיע (מעבר החזיה הצפון מזרחי) ובשעה שטח הפרדה בין מעברי החזיה אין יוצר מכשול לשטף רכיבתה של המעורבת היה הנואם יכול וצריך להעיר כי קיימת אפשרות סבירה כי המעורבת לא תעוצר או לא תאט לפני הגעתה לשטח הפרדה וממנו למעבר החזיה הצפון מערבי בהתאם היה עליו לנקט אמצעי זהירות למנוע התmeshות הסיכון. העובדה שבעת בה היה יכול הנואם להבחן במערבות היא הייתה מרוחקת ממנו ומצויה בנתיב הנגד אינה מעלה ואני מורידה. הצורך לנקט אמצעים למניעת התmeshות הסיכון נוצר מטיבו הקונקרטי בנסיבות כל מקרה. במקרה זה, לאור רכיבתה הרשלנית וה מהירה של המעורבת ובהיעדר מכשול ממשי לריציפות רכיבתה עד הגעתה לעד אליו כיוון הנואם להגיע היה על הנואם לצפות את הסיכון ולהיערך לו מבעוד מועד.

גישתה של ההגנה לפיה הנואם היה חייב לנקט בנסיבות התאונה רק מש浩כה כוונת המעורבת לחוץ את מעבר החזיה הצפון מזרחי אינה מקובלת עלי". ההיקש שערכה ההגנה בין מקרה המערב חזיות הולך רגל תמהה נכון טיעונה של ההגנה המציג כי המעורבת ב מקרה זה הייתה נהגת כל רכב לכל דבר ועניין. לגופו של עניין: הולך רגל החוצה בקצב מתון מעבר חזיה בנתיב נסעה נגדו ומרוחק ממנה רכב אינו יוצר סיכון בלתי סביר המכ"ב במקרה תוך שברור לנוג הרכב כי תוך רגעים ספורים עתיד הולך רגל החוצה מעבר חזיה ברצה מהירה תוך שברור לנוג הרכב. לא כך הוא מקום בו מדובר בהולך רגל החוצה מעבר חזיה ברצה בעובדה שהולך רגל מצוי על מעבר חזיה מרוחק מספר מטרים מן הרכב אינה משחררת את הנוג מחובתו לנקט אמצעים למניעת הסיכון הלא סביר שנוצר בנסיבות המקרה. אכן, נהג יכול וצריך להיות עיר לסיכון הנע לעברו ב מהירות - גם אם מכבש אחר - ולצפות את התוצאות של התmeshות סיכון זה אינו יכול להישמע בטענה כי הוא אינו חייב לפעול למניעת סיכון כל עוד סיכון זה אינו מצוי "על סף דלתו".

18. הנואם הפר את חובת זהירותו שלו במקרה זה. הוא ציין בדיונו כי בשום שלב לא הבחן במערבות, למרות

שדה הראייה הפתוח. בעודו הבahir כי "לא מעניין אותו מה הולך שמאלה בכביש השני. מעניין אותו מה קורה בכביש שלישי" (ע' 40 ש' 21). בכך שלא טrho להתייחס לנעשה בחלקו الآخر של הכביש או לכל המאוחר בשלב בו עלתה המעורבת על שטח ההפדרה בмагמה לחצות ברכיבת מעבר החציה הצפון מזרחי ובכך שלא נקט אמצעים למניע מבעוד מועד את קרות התאונה נаг הנאשם חוסר זהירות.

19. כתעת, משקבי עת Ci הנאשם, כadam סביר, היה יכול להבחן במעורבת ולצפות Ci זו לא תאט או תעוצר לפני הגעה למעבר החציה הצפון מזרחי יש לדחות את טענת ההגנה בדבר ניתוק הקשר הסיבתי בין התנהגות הנאשם לתאונה בשל התרשלות המעורבת. הלכה היא "התנהגות הנגע - לרבות התאבדות - וכמוותה התערבותו של גורם שלישי במערכת, גם זו גם אין שללות, באשר הן, קשר סיבתי-משפטי בין מעשה או מחדל של הפוגע לבין תוצאה פוגעת, והוא - שעיה שהפוגעadam מן היישוב היה יכול - נורמטיבית - לצפות מראש את שאירע בפועל". (ע"פ 8827/01 שטריזנט נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 506 (2003)).

20. האם הוכח Ci נהיגתו חסרת זהירות של הנאשם גרמה לתאונה? ההחלטה קבעה Ci חובתה של המאשימה להראות באופן פוזיטיבי כיצד היה ניתן למנוע את התאונה ובאיו תנאים היה ניתן למנוע. רק באמצעות הוכחה זו ניתן להיעס למסקנה Ci הנאשם התרשל משעה שלא מנע את התאונה. (עפ"ת (מרכז) 30354-03-13 ירימי נ' מדינת ישראל (14.2.14); עפ"ת (נצח) 28434-05-13 איתן ברזל נ' מדינת ישראל (23.10.13)) תחשיב הבוחן (ת/3) נערך על בסיס ההנחה Ci הנאשם נהג במהירות 30 קמ"ש או 40 קמ"ש. מסקנותיו הייתה Ci בהינתן מהירות זו ולאור הזמן בו הייתה המעורבת גלויה לעיניו הייתה התאונה מננעת. ואולם, גם אם אכן, הנחה מופלתת ל科尔א לטובות הנאשם, Ci היה עליו להבחן במעורבת רק בהיותה גלויה לעיניו 2 שניות בלבד ולא 4 שניות, היינו לאחר שהמעורבת רכבה כבורת דרור שאפשרה לנאשם להבחן בה ולהעריך Ciות את הסיכון שנתקף מואפן רכיבתה, עדין - בהינתן מרחק העזירה של הנאשם כפי שהחושב בת/3 - נותרת בעינה המסקנה לפיה התאונה מננעת מצד הנאשם.

21. סיכומו של דבר: אני סבור Ci הנאשם התרשל ממשלא הבחן מבעוד מועד במעורבת, לא נתן דעתו לאופן רכיבתה הרשלני ולסיכון שגילם אופן רכיבת זה ומשלא נקט בזמן באמצעות הסיכון. אילו היה הנאשם עווה Ci, הייתה התאונה מננעת. לאור האמור אני מרשיע את הנאשם במិוחס לו בכתב האישום המתוקן.

ניתנה היום, 13 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים